

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Præfatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

COMMENTARIUS IN QVÆSTIONEM CLXXV.

DE

RAPTU ET ECSTASI.
PRÆFATIO.

N hac quæstione D. THOMAS præcipue de natura Raptus, & Ecstasis, ac de modo, quo hæc operationes in anima contingant, breviter disputat. Et quia multa sunt in hac materia scitu dignissima; nos universam hanc Tractationem paucis disputationibus abolvemus.

In prima disseremus de natura, causis, subiectoque Raptus, diversisque ejus speciebus.

In secunda, de effectibus divini raptus tam in anima, quam in corpore cauilari solitis.

In tertia, de Ecstasi sive mentis excessu, ejusque causis, modis, speciebus, atque effectibus; regulis ac signis, quibus vera à falso discernenda sit.

In quarta, de amore reali & unione divina ex hac ecstasi procedente, aliisque huc spectantibus.

In quinta, de raptu D. Pauli, variisque circa illum ocurrentibus quæfatis ac difficultatibus.

ARTICVLVS I.

Vtrum anima hominis rapiatur ad divinam.

Veri. q. A D PRIMVM sic proceditur. Videtur quod anima hominis non rapiatur ad divina. Difficiatur enim art. 1. à quibusdam Raptus, ab eo quod est secundum natu- ad 9. ram, id quod est supra naturam, vi superioris naturæ. Et 2. Cor. elevatio: est autem secundum naturam hominis ut ad 12. c. 4. divina elevetur; dicit enim August. in principio Cor. 4. Lib. I. Fecisti nos Domine ad te. & inquietum est cor no- cap. 1. strum, donec requietat in te. Non ergo hominis anima ante med. rapiatur ad divinas.

To. 1. 2. Preterea Dionys dicit 8. cap. de divin. nomin. quod iustitia DEI in hoc attenditur, quod omnibus rebus distribuit secundum suum modum, & dignitatem: cap. 8. & cap. 9. sed quod aliquis elevetur supra id quod est, secundum naturam, non pertinet ad medium hominis, vel dignitatem: ergo videatur, quod non rapiatur mens hominis à DEO in divina.

3. Præterea, Raptus quandam violentiam impo- lib. 2. bat: sed DEUS non regit nos per violentiam, & co- dicit; ut Damasc. dicit; non ergo mens hominis rapiatur ad divina, sed contra ist. quod 2. ad Cor. 12. dicit Ap. circa post. Scio hominem in Christo raptum usque ad tertium princip. Ubi dicit Glossa, Raptum, id est, contra natu- ram elevatum.

Glossa ori- RESONDEO dicendum, quod raptus violentiam din. ibid. quandam importat, ut dictum est. Violentum autem dicitur, cuius principium est extra, nil conferente eo quod vim patitur, ut dicitur 3. Ethic. Confer autem unumquaque ad id in quod tendit secundum propriam inclinationem, vel voluntariam, vel naturalem.

Et ideo oportet, quod ille, qui raptus, ab aliquo exte- riori rapiatur in aliquid, quod est diversum a eo, in quod eus inclinatio tendit: quia quidem diversitas at- tenditur dupliciter. Uno quidem modo, quantum ad finem inclinationis: puta si lapsus, qui naturam inclinatur ad hoc quod feratur deorum, propinquatur sur- sum. Alio modo quantum ad modum tendendi: puta si lapsus velocius prætendatur deorum, quam si eum motus naturalis. Sic igitur, & anima hominis datur rapi- id, quod est præter naturam. Uno modo quantum ad turnatum raptus: puta quando rapiatur ad pene, se- condum illud Psal. 49. Ne quando rapiat, & non se quieripat. Alio modo, quantum ad modum huius connaturalem: quod est ut persensibilia intelligat veritatem: & ideo quando abstrahit a sensibilium appre- hensione, dicitur rapi, etiam si eleverat ad ea ad quæ naturaliter ordinatur: dum tamen hoc non fiat ex pro- pria intentione, sicut accidit in somno, qui est secun- dum naturam; unde non potest propriè raptus dici. Hujusmodi autem abstractio ad quicunque sit, potest ex triplici causa contingere. Uno modo ex causa corporali: si accidit in his, qui properat aliquam insinua- tam alienationem patiuntur. 2. modo ex virtute demonum, sicut patet in arrepliis. 3. modo ex virtute divina; & si, loquimur nunc de raptu, prout sciunt aliqui Spiritu divino elevatur ad aliquam supernaturali- tatem, cum abstractione à sensibilibus secundum illud Ezech. 8. Spiritus elevavit me inter calum, & terram, & ad- duxit me in Hierusalem in visione DEI. Sciendum ta- men, quod rapi quandoque dicitur aliqui, non solum propter alienationem à sensibilibus, sed etiam propter a- lienationem ab his, quibus intendebat; sicut cum al- quis patitur evagationem mentis præter propositum: sed hoc non ita propriè dicitur.

Ad primum ergo dicendum, quod naturale est homi- mini, ut in divina tendat per sensibilia apprehe- nem: secundum illud, Rom. 1. Invisibilia Dei per ea, qua- fata